

JAARVERSLAG 2014

MONUMENTENCOMMISSIE LEUSDEN

Monumenten in Leusden

In Leusden zijn er 101 objecten aangewezen als rijksmonument. Hiervan zijn 11 objecten een archeologisch rijksmonument. Verder zijn er 4 objecten beschermd als gemeentelijk monument. Er zijn geen beschermde provinciale monumenten in Leusden.

Taakstelling

De monumentencommissie is een adviescommissie die het college van burgemeester en wethouders in 2002 heeft ingesteld. In de Erfgoedverordening Leusden is geregeld dat de monumentencommissie in ieder geval adviseert over aanvragen om een omgevingsvergunning voor een beschermd monument. Dit is conform artikel 15 van de Monumentenwet 1988. Daarnaast kan de commissie het college gevraagd en ongevraagd adviseren over allerlei zaken die met cultuurhistorie te maken hebben.

Samenstelling monumentencommissie

De leden worden benoemd conform artikel 1 van het Reglement op de Monumentencommissie Leusden 2010. De monumentencommissie bestond in 2014 uit vijf leden:

- mevrouw J. Clarijs, kunsthistorica en voorzitter
- de heer W. van Kooij, amateurhistoricus en afgevaardigde van de Historische Kring Leusden
- mevrouw M. Pels Rijcken, tuinbouwkundige
- de heer F. Stokhof de Jong, architect
- mevrouw D. Vader-Reinsma, archeologe en kunsthistorica
- de heer D. Grootendorst (stedenbouwkundige)

Mevrouw M. Pels Rijcken is in maart 2014 afgetreden. De heer D. Grootendorst (stedenbouwkundige) is haar in maart opgevolgd.

Met de invulling van de monumentencommissie voldoet de gemeente Leusden aan wettelijke eisen en beschikt de commissie over deskundig en onafhankelijk leden met kennis en ervaring op alle relevante terreinen.

Vlnr: Wout van Kooij, Daniel Grootendorst, Danielle Vader, Frans Stokhof de Jong en Jojanneke Clarijs.

Secretariaat

Het secretariaat was het eerste deel van 2014 in handen mevrouw K. Fruin, medewerker van de afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling. De notulen werden tot en met februari opgesteld door medewerkers van MKW secretariaatsservice, daarna door mw. Fruin.

Wegens ziekte van mw. Fruin is de verslaglegging tijdelijk overgenomen door medewerkers van het bestuurssecretariaat. Vanaf oktober 2014 is het secretariaat overgenomen door mevrouw S. Alberts, beleidsadviseur erfgoed die tevens de notulen verzorgt.

Vergaderingen en bezoeken

De commissie vergadert ongeveer 1x per zes weken in het gemeentehuis. De vergaderingen zijn in principe openbaar, maar een (deel van de) vergadering kan besloten zijn wanneer één van de commissieleden of de secretaris hierom vraagt. Regelmatig komen opdrachtgevers en/of architecten hun plan toelichten in de vergadering. In 2014 heeft de monumentencommissie negen keer vergaderd.

Verder heeft (een afvaardiging van) de monumentencommissie verschillende werkbezoeken afgelegd:

- Een aantal leden van de commissie heeft diverse presentaties van de Historische Kring Leusden bijgewoond.
- Er is in juni een werkbezoek afgelegd aan Groot Zandbrink aan de Postweg 2 om te bepalen of de ingediende plannen nog bijstelling behoeven (in 2013 was hierover al geadviseerd).

Adviezen voor aanvragen omgevingsvergunning voor het wijzigen van een monument:

- 1) Grebbeliniedijk (rijksmonument) :
 - a) Valleipark –aanleg trailerhelling op de dijk: positief.
 - b) plaatsing schapenhok: positief
 - c) wijziging plan coupures: positief
- 2) Begraafplaats De Rusthof (rijksmonument): aanleg tijdelijke bouwweg met bomenkap: positief
- 3) Groot Zandbrink (rijksmonument) – laatste wijzigingen en toevoegen 2 hooibergen: positief (foto boerderij zie p. 1)

Alle adviezen zijn door het college opgevolgd.

Diverse andere adviezen (aanvragen voor MIP-panden/principe-aanvragen):

1. Arnhemseweg 10 (beoogd GM): verplaatsen bebouwingsvlak: positief
2. Arnhemseweg 23 -Groot Schutterhoef van Philadelphia (beoogd GM): aanleg landgoed op andere plaats: positief
3. Ten noorden van Treekerweg 5 – nu onbebouwd, plan voor beekhuis: commissie heeft geen voorkeur voor het bouwvlak.
4. Heetvelderweg 4 en 5: verplaatsing woning: ordening volumes positief.

Alle adviezen zijn door het college opgevolgd.

Andere onderwerpen waarover de monumentencommissie heeft geadviseerd:

1. Visie op zonnepanelen op (beoogde) monumenten
2. Visie op geplande verbouwing gemeentehuis: de commissie is uitgenodigd mee te denken over deze verbouwing.

Samenwerking met interne welstandscommissie

De secretaris van de welstandscommissie, de heer Tolboom en mogelijk ook de heer Van Laarhoven (architect van de huidige welstandscommissie) kunnen deelnemen aan de

vergadering als hun inbreng nodig is, zodat aanvragers van een omgevingsvergunning in één keer vernemen hoe de monumentencommissie en de welstandcommissie zullen adviseren. In 2014 zijn er een aanvraag behandeld in de gezamenlijke vergadering van de welstands- en monumentencommissie met betrekking tot Hamersveldseweg 120 / Groot Wildenburg.

De voorzitter heeft een kennismakingsgesprek gehad met de wethouder. Tevens vond een gesprek plaats met Arna de Jong over de invulling van het secretariaat en nieuwe welstand.

Uitwerking monumentenbeleid

Naar aanleiding van het vertrek van mw. Fruin werd een opvolger gezocht. De taakverdeling voor erfgoedzaken is daarop structureel gewijzigd en de formatie is teruggebracht in uren. Er is medio 2014 een advertentie gezet die is toegewezen aan mw. Alberts, die vanaf oktober 2014 van start is gegaan als beleidsadviseur cultuurhistorie.

Aanwijzen gemeentelijke monumenten:

In 2014 is een start gemaakt met een aanwijstraject voor gemeentelijke monumenten. Om de eigenaren van die objecten te kunnen ondersteunen in het behoud van die monumenten, zijn structureel middelen gereserveerd. De commissie heeft in 2013 een lijst met panden voorgedragen die mogelijk als gemeentelijk monumenten kunnen worden aangewezen. In 2014 is deze lijst nog iets aangevuld en daarmee afgerond, en is door de gemeente opdracht gegeven om van die objecten een waardenstelling te maken. Brigitte Giessen heeft dit samen met Wietske Dubelaar uitgevoerd. Aan de hand van de beschrijvingen met waardenstelling heeft de commissie in mei 2014 over de lijst geadviseerd. Enkele objecten haalden toch de lat van gemeentelijk monument niet, daarvoor is bescherming via het bestemmingsplan geadviseerd. De lijst zal aan de raad worden voorgelegd voordat het traject van aanwijzen mag worden opgestart.

Er zijn in 2014 geen objecten van de lijst van rijksmonumenten of gemeentelijke monumentenlijst afgevoerd of bij gekomen.

De commissie waardeert het zeer dat zij wordt betrokken bij het proces om toe te werken naar een nieuw monumentenbeleid.

Erfgoedprijs 2014

Op initiatief van de monumentencommissie wordt elke twee jaar een erfgoedprijs uitgereikt. Daartoe is een apart comité opgericht, waarin onder meer leden van de commissie zitting hebben. De uitreiking stond gepland voor december 2014, maar is uitgesteld vanwege een tragisch sterfgeval in de familie van een van de genomineerden. De prijs, die 30 januari 2015 werd uitgereikt door de burgemeester, ging naar de voormalige portierswoning aan de Stoutenburgerlaan 1 (afgebeeld op de eerste bladzijde bovenaan).

De gemeente levert geen financiële bijdrage meer aan deze prijs, maar heeft wel de raadszaal ter beschikking gesteld en hapjes en drankjes. Het comité heeft nieuwe sponsoring weten te vinden voor dit jaar en daarna bij de woningstichting Leusden. Voor overige informatie wordt verwezen naar het juryverslag van het comité.

Relatie met de Historische Kring Leusden

De monumentencommissie heeft een goede relatie met de Historische Kring Leusden (HKL). De heer van Kooij is namens de HKL afgevaardigd. De commissie ervaart de samenwerking als prettig en belangrijk omdat de deskundigheid en kennis van de HKL onontbeerlijk is. De commissie heeft zeer veel waardering voor de inzet van de HKL voor het cultuurhistorische erfgoed.

Comité Open Monumentendag 2015

De gemeente heeft de bijdrage aan de Open Monumentendag beëindigd. Er is tot nu toe geen vervangende financiering gevonden. Dit betekent dat er geen activiteit in 2015 zal plaatsvinden waar de gemeente een rol in speelt. De Monumentencommissie betreurt dit. Het gevolg hiervan is dat de Monumentencommissie ook geen rol voor zichzelf ziet weggelegd inzake de organisatie van Open Monumentendag.

Vooruitblik 2015

Naar een ruimtelijke commissie

De gemeente stapt per 1-1-2016 uit de WMMN die Leusden de afgelopen jaren over welstand adviseert. In 2015 wordt onderzocht en bepaald hoe een nieuwe ruimtelijke commissie eruit zal zien en hoe dat zich verhoudt tot de huidige monumentencommissie. De monumentencommissie wordt graag betrokken bij de gedachteontwikkeling en concrete uitwerking hierover.

Budget

Er is budget gereserveerd voor het traject van aanwijzen van monumenten. Tweederde daarvan is nu besteed aan de beschrijvingen van de beoogde gemeentelijke monumenten. Nu de aanwijzing in 1 jaar gaat plaatsvinden, zullen de resterende middelen mogelijk anders ingezet worden. Er is daarnaast een apart budget voor de vergadervergoeding voor de leden van de commissie.

Vaststelling jaarverslag

Het voorliggende jaarverslag is in de vergadering van de monumentencommissie op 5 maart 2015 vastgesteld.